

מיסתרי קריית כורש

יותר ממאה וילות שהיו צריכות לקום על שפת הים של ראשון-לציון, ולהוות את שכונת עולי פרס העשירים, קריית כורש, טרם הושלמו. החוזים עם עיריית ראשון-לציון הופרו מזמן אך ראש-העיר רייה, חנניה גיבשטיין, אינו פועל ל-

יהודים, התקשר עם עיריית ראשון-לציון והציע כי יבנה את השכונה על חולות העיר, סמוך לים, כדי ליצור תקדים של בעלות ראשון-לציון על החולות שעיריית בתים תבעה לעצמה. העירייה הקצתה, ללא מיכרז, באישור משרד-הפנים, שטח של 150 דונם שעליו תיכנן גילבוע הקמת 108 וילות, והחל ל-הציען ליהודי פרס. תוך חצי שנה נמכרו כל הווילות על הנייר. הפרסים הזמינו, על חשבונם, את ראש-העירייה חנניה גיבשטיין ורעייתו, וכן את מהנדס העיריה שאול ציזלר, לטכס חתימת ההסכם בטהרן, וערכו להם סיור מקיף בי-ארצם.

עיריית ראשון לציון
 "קריית כורש"
 "תור ועלה"
הסכנת היהודים

הזמנה

א. ג. נ.,
 הנך מוזמן להשתתף בטקס הנחת אבן פינה ל"קריית כורש" שיתקיים ביום רביעי כ"ו אייר תשל"ב (10.5.72) בשעה 4 אחה"צ על חולות ראשון לציון.

השתתפות:

פנחס ספיר — שר האוצר
ל. א. פנקוס — יו"ר הנהלת הסוכנות
עוזי נרקיס — ראש המחלקה לעליה וקליטה של הסוכנות
מרדכי זר — ח"כ יו"ר התאחדות עולי אירן בישראל
חנניה גיבשטיין — ראש עיריית ראשון לציון
ציג, האגודה"

לפי ההסכם התחייבה העירייה לשאת ב-כל הוצאות הפיתוח, כולל רישות לכבישים, מים, ביוב וחשמל, ו-לגבות מכל וילה כעש-רת אלפים לירות ה-1972 הונחה אבן-הפינה, והוחל בעבודות-הבנייה. מייד לאחר-מכן החלו סיכסוכים בין הפרסים, כאשר גילבוע הודיע כי הוא רק הארכיטקט וסירב

הזמנה להנחת אבן-הפינה נאומים ורוח —

שכונת הווילות הקאנגמורה ווילות אין

מימושם. זוהי פרשה נוספת בשרשרת מיפעלי יהודי פרס ועיריית ראשון-לציון, שנתקנו בחולות העיר ללא מוצא. על פרשה אחרת, שכונת גנייהודית, שם נת-נה העירייה שטח של 100 דונם תמורת 2 מיליון לירות לקבוצה פרסית אחרת ש-נתקעה, עמד, "העולם הזה" בהרחבה בגיליון 2027.

בשנת 1969 יזם הארכיטקט צבי גיל-בוע, הקשר במיפעלי-בנייה רבים בפרס, הקמת שכונת וילות עבור יהודי פרס, בגלל גל האנטישמיות שפשט אז בארצם. לאחר שקיבל הסכמתם של כמה עשרות

רווחים מופרזים בשטיחי לבד

יבואנים החלו מציעים גם בישראל מה שקרוי שטיחי לבד. מוצר זה נועד במקו-רו לאלמות-התעשייה או מלונות, אולם בגלל מחירי הנמוכים הוא חודר גם ל-דירות.

שטיח-לבד נמכר על-ידי יבואניו לצרכן במחיר של 135 לירות המטר, מחיר נמוך,

זנבר

רוצה להמשיך

נגיד, "בנק ישראל", משה זנבר, ש-הודיע כמה פעמים על סיום תפקידו ב-אוקטובר השנה, וראש-הממשלה ושר-האוצר, כבר החלו בחיפוש מחליף לו, שינה את דעתו. נראה כי ההצעות ש-הוצעו לו, ניהול "מיפעלי נייר חדרה" או "פרוטארוס", אינן קוסמות לו, והוא הביע את רצונו להמשיך בתפקידו חמש שנים נוספות.

נסיין ההמשך שלו נעזר בסירובם של בעלי-המניות של "הבנק הבינלאומי הרא-שון" לשחרר את מנהלם, דויד דולן, לתפקיד הנגיד.

בעוד שר-האוצר, יהושע רבינוביץ, שוקל אם כדאי לו להסכים לבקשת זנ-בר, נראה כי ראש-הממשלה יצחק רבין נחוש בהחלטתו להחליפו.

סל-המטבעות

והחגים

כאשר היתה הלירה צמודה לדולר, היו כמה ימים בשנה שבהם לא ניתן היה לסגור עסקות במטבע-חוץ. אלה היו ימי החג באמריקה, שבהם הבנקים סגו-רים שם ואין מתפרסמת הודעה על שער הדולר. במיקרים אלה עשו הסכמים משו-ערים, והתאימו עצמם לשער האמיתי אחרי החג. דבר זה גרם עבודה רבה נו-ספת.

עכשיו צמודה הלירה לחמש מטבעות, של חמש מדינות. לכל אחת מאלה כמה עשרות ימי-חג בשנה, שבהם הבנקים סגורים, והימים אינם חופפים. התוצאה: קרוב לחמישים ימים בשנה לא יהיה אפ-שרי כלל לסגור עסקות במטבע-חוץ, ו-עבודת הבנקאות הקשורה בכך תגדל בכעשרים אחוזים.

שם בלי תוכן

מה קורה לגוף שקונצרו, "כלל" מש-תלט עליו?

לפני כמה חודשים קנתה כלל 75% בחברה ששמה "דוב שומרוני בע"מ". חב-רה זו היתה סוכנת של כמה חברות צר-ספקה את הידע לגשר העילי בשדרות רוקח בתל-אביב.

דוב שומרוני עצמו, מייסד החברה,

האם המיגרש אחראי לכל עיסקות הרכב?

בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב תתבר בקרוב שאלה בעלת חשיבות רבה לגבי בעלי מכוניות. האם לבעלי מיגרש למכירת מכוניות אחריות לגבי עיסקות שנעשו לא עם המיגרש, אלא עם פרטיים שהעמידו את המכוניות למכירה במיגרש? בדרך-כלל רוכש המיגרש את המכוניות העומדות בו, והוא שמוכרן. אולם חלק ניכר של העיסקות הוא של בעלי-רכב המעמידים את המכונית למכירה במיגרש, והיא נמכרת בינם לבין הקונה ישירות, בלי קשר למיגרש עצמו.

מקרה-לדוגמה כזה עולה מפסק-דין שניתן בבית-המשפט-השלוש בתל-אביב בימים אכה. עורך-הדין מיכאל דותן, פנה למיגרש-המכוניות "רכב תיכון" בתל-אביב, נכנס למישרו של בעל המגרש וסיפר על רצונו. במישרד היה אותה שעה הנתבע גדליה שיבק, שהוא סוחר רכב ללא מיגרש שמכירה למכירה במיגרש, "רכב תיכון". כפי שמציין השופט, עסקות כאלה מקובלות, וכשחן יוצאות לפועל משלמים דמי-עמלה לבעלי המיגרש. גדליה עשה עיסקה עם התובע מיכאל דותן: הוא קנה את מכוניתו של דותן, ומכר לו מכונית אחרת שעמדה במיגרש. התובע היה משוכנע כי הוא עושה עיסקה עם בעלי המיגרש.

לאחרי-מכן נתגלה, כי המכונית שקנה אינה טובה, והוא החזירה למיגרש וביקש אחרת תמורתה. כיוון שלא קיבלה, פנה לבית-המישפט נגד המוכר גדליה שיבק ונגד בעלי מיגרש, "רכב תיכון".

דותן אישר בעדותו, כי שיבק נתן לו כרטיס-ביקור של מיגרש, "רכב תיכון", ורשם מאחור את שמו. כן ציין, כי כאשר הוחלט למכור לו מכונית, נעשתה העיסקה בביתו ולא במיגרש, וכאשר מסרו לו את המכונית הוא התבקש שלא להיכנס למיגרש והו-ציאו אליו החוצה את נירות המכונית וחלקים שלה. כן אישר כי לא שילם דמי-התיווך לבעלי-המיגרש, וכי שיבק לא הציג עצמו כעובד המיגרש.

השופט החליט לחייב בדיון גם את שיבק וגם את בעלי "רכב תיכון", כאחראים לעיסקה, וזאת בהסתמך על חוק השליחויות תשכ"ה. בעלי "רכב תיכון" עירערו על הפסק-דין בבית-המישפט-המחוזי.

סכנה חדשה למיפעלי האשלג

מיפעלי יס-המלח, המייצרים אשלג, וחברת הפוספטים עומדים לפני סכנה חדשה, המאיימת להחזיר אותם לשנות הששים, כאשר הוצף העולם באשלג קנדי זול, שגרם למיפעלי יס-המלח הפסד של 120 מיליון לירות.

מזה שנה קיים שפל בביקוש לאשלג ולפוספטים, ביגלל צמצום הביקוש מצד החקלאים מחד ובגלל העלאת מחירי הפוספטים על-ידי מרוקו. היצרנית ה-גדולה בעולם, שהעלתה את המחיר ליותר מ-45 דולר הטון, פי שלושה כימעט. הע-לאת המחירים על-ידי מרוקו הביאה את חברת הפוספטים לתוכנית-הרחבה גדולה, המסתיימת עתה. מיפעלי יס-המלח, ש-סיימו הרחבה לפני שנתיים, מייצרים מאז

1.2 מיליון טון אשלג לשנה, וכמחציתם מתוספים למלאי הנשאר בארץ, ביגלל הירידה בביקוש.

עתה הגיעו קריאות-אזעקה מאירופה, המוצפת באשלג ובפוספט זול מארצות-הברית. האמריקאים מוכרים פוספט ב-אירופה ב-37 דולר, לעומת המחיר של מרוקו וישראל, שהוא סביב 48 דולר ה-טון. הם גם מציעים אשלג במחיר של 67 דולר הטון, לעומת המחיר האירופי ה-קיים של 84 דולר הטון. ההצפה מצד האמריקאים באה אחרי שיפאן, הפילי-פינים, אינדונזיה וצ'ילי הפסיקו כימעט לקנות מוצרים אלה. האמריקאים רוצים בייצוא, שכן בארצם הם מקבלים עבור טונה פוספט 12 עד 20 דולר בלבד.